

Звіт представника Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення у Кіровоградській області Бакаленко Любові Яківни за 2012 рік

1. Вступ

Основою діяльності представника Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення в Кіровоградській області є законодавство України, План розвитку телерадіоінформаційного простору України, який головним чином передбачає розбудову багатоканального цифрового мовлення в Україні, рішення Національної ради. Основні напрямки діяльності представника в 2012 році: нагляд за дотриманням телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги вимог законодавства у галузі телерадіомовлення та умов ліцензій, виконання ними рішень Національної ради; здійснення планових та позапланових перевірок, моніторинрів діяльності ТРО; інформування ліцензіатів про виявлені ознаки порушень чинного законодавства та умов ліцензій; аналіз стану телерадіоінформаційного простору Кіровоградської області з метою сприяння створенню умов для переходу від аналогового на цифрове телерадіомовлення, як одного з першочергових завдань у регіоні; виконання розпоряджень і доручень керівництва Національної ради та її апарату, нагляд за дотриманням законодавчо визначеного порядку мовлення ТРО під час виборчої кампанії, методична робота.

У виконанні завдань безпосередньо брав участь і секретаріат представника, в якому працює один фахівець.

Важливого значення представник надає індивідуальній роботі з керівниками ТРО. Такий підхід суттєво запобігає порушенням чинного законодавства, особливо під час виборчих кампаній і в період підготовки до конкурсних відборів на право мовлення.

Станом на грудень 2012 року за підсумками ліцензування структура телерадіопростору Кіровоградської області виглядає таким чином.

Ліцензії Національної ради має 41 телерадіоорганізація, з них:

- регіональних (у межах області) – 2, (одна з них мовлення ще не розпочала);
- місцевих – 39.

За видами мовлення 41 телерадіокомпанія (з урахуванням, що деякі компанії мають декілька ліцензій на різні види мовлення):

- телеорганізацій – 4;
- радіоорганізацій ефірних – 10;
- радіоорганізацій проводового мовлення – 15;
- провайдерів програмної послуги – 16 ;
- компаній, що здійснюють мовлення у кабельних мережах – 3.

Телерадіопростір Кіровоградської області також формують:

- загальнонаціональні канали телемовлення (у цифровому форматі) – 28;
- загальнонаціональні та регіональні канали радіомовлення – 13;
- провайдери програмної послуги з юридичними адресами в інших регіонах – 3.

Якісні зміни, які відбулися в телерадіопросторі

- впровадження цифрового телемовлення

У 2012 році в області практично завершено процес впровадження та розбудови цифрового наземного телебачення. В області національний провайдер цифрових мультиплексів ТОВ «Зеонбуд» розмістив цифрові передавальні станції у шести населених пунктах: м. Кіровоград, м. Олександрія, м. Новоукраїнка, м. Новомиргород, м. Новоархангельськ, смт Устинівка. Здійснюється трансляція 28 загальнонаціональних і двох місцевих мовників – Кіровоградська ОДТРК, (6 населених пунктів), ТОВ ТРК «ТТV», м. Кіровоград (1 населений пункт) та ТОВ ТРК «КТМ», м. Олександрія (1 населений пункт).

За результатами додаткового конкурсу на вільні місця у МХ-5, підсумки якого Національна рада з питань телебачення і радіомовлення підбила в травні 2012 року, Кіровоградська ОДТРК, м. Кіровоград отримала можливість здійснювати мовлення у м. Кременчуці, що дасть змогу розширити її глядацьку аудиторію. Ліцензію на мовлення у МХ-5 в 6-ти населених пунктах області отримала ТОВ «Редакція газети «Україна-Центр», м. Кіровоград.

Мешканці багатьох населених пунктів області, які придбали або отримали безкоштовно ТВ-тюнери, переконалися у перевагах цифрового телебачення. Проте, за результатами моніторингу поширення цифрового телесигналу, який провели спеціалісти обласного центру, телевізійні програми у цифровому форматі можуть бачити лише 52% населення області. (Цифровий сигнал покриває 80% території області). Це може стати серйозною проблемою в разі відключення аналогового сигналу. Тому на часі – розвиток регіональних мереж цифрового телебачення.

Місцеві і регіональні мовники-ліцензіати Національної ради з питань телебачення і радіомовлення (МХ-5 Кіровоградська область)

№ п/п	Теле-канал	Мовник	Обсяг мовл. год/добу/влас. передач	Мультиплекс/місто	Потужність передавачів	Примітки
1		Кіровоградська ОДТРК м. Кіровоград	24/4	МХ-5, м. Кіровоград	1	Ліцензія НР № 1386-м

		Кіровоградська ОДТРК м. Кіровоград	24/4	МХ-5, м. Новоукраїнка	0,2	Ліцензія НР № 1386-м
		Кіровоградська ОДТРК м. Кіровоград	24/4	МХ-5, с/мт Устинівка	0,2	Ліцензія НР № 1386-м
		Кіровоградська ОДТРК м. Кіровоград	24/4	МХ-5, с/мт Новоархангельськ	0,2	Ліцензія НР № 1386-м
		Кіровоградська ОДТРК м. Кіровоград	24/4	МХ-5, м. Новомиргород	0,1	Ліцензія НР № 1386-м
		Кіровоградська ОДТРК, м. Кіровоград	24/4	МХ-5, м. Олександрія	0,5	Ліцензія НР № 1386-м
		Кіровоградська ОДТРК, м. Кіровоград	24/4	МХ-5, м. Кременчук		
2		ТОВ ТРК «ТТV», м. Кіровоград	24/7,07	МХ-5, м. Кіровоград	1	Ліцензія № 1473- м
3		ТОВ Телерадіокомпанії «Кабельні телевізійні мережі», м. Олександрія	24/6	МХ-5, м. Олександрія	0,5	Ліцензія НР № 1424-м
4		ТОВ «Лідер ТВ», м. Київ	24	МХ-5, м. Кіровоград, Олександрія, Новоукраїнка, Новомиргород, Новоархангельськ, Устинівка	1-0,2	
5		ТОВ Редакція газети «Україна- Центр», м. Кіровоград	24	МХ-5, м. Кіровоград, Олександрія, Новоукраїнка, Новомиргород, Новоархангельськ, Устинівка	1-0,2	

До якісних змін, які сталися в телепросторі області, можна віднести й суттєві позитивні зрушення в роботі Кіровоградської обласної державної телерадіокомпанії. В Кіровоградській ОДТРК розпочала роботу телевізійна студія HD-якості. Це перша студія такого рівня серед обласних державних телерадіокомпаній. Вона працює у мультиформатному режимі – як у SD, так і в HD-якості. Студія укомплектована сучасною технікою на якій працюють провідні телекомпанії Швейцарії, Німеччини, США, Туреччини. Крім цього ТРО придбала нову цифрову ПТВС. Кіровоградська пересувна телевізійна станція має вісім цифрових камер, шестиметровий телевізійний кран, має систему подачі сигналу на супутник.

Державна компанія також дбає про розширення радіусу поширення сигналу теле- та радіопрограм. (У 2012 році отримано ліцензії на телемовлення в МХ-5 у м. Кременчуці та радіомовлення на частоті 99,2 МГц у м. Світловодську).

Програми КОДТРК також можна переглядати в режимі он-лайн на офіційному сайті.

- ліцензування

У процесі ліцензування були задіяні 11 ТРО області – 2 телекомпанії цифрового мовлення МХ-5, 3 організації ефірного телерадіомовлення, 1 радіоорганізація проводового мовлення і 5 провайдерів програмної послуги.

Видано 2 ліцензії на цифрове мовлення МХ-5:

- Кіровоградська ОДТРК – 1 населений пункт (м. Кременчук),
- ТОВ «Редакція газети «Україна – Центр» - 6 населених пунктів.

1 ліцензію ППП - ТОВ ТРК «Кабельні телевізійні мережі» (ППП), м. Олександрія.

2 ліцензії на ефірне радіомовлення:

- Кіровоградська ОДТРК – 1 населений пункт (м. Світловодськ),
- КП «Редакція районної газети та радіомовлення Петрівського району».

Продовжено 1 ліцензію на мовлення:

- ТОВ ТРК «Кабельні телевізійні мережі» (мовлення в кабельній мережі) м. Олександрія.

Переоформлено 5 ліцензій на мовлення:

- ТОВ ТРК «Віакор», м. Кіровоград;
- ТОВ ТРК «Радіо великих доріг» (двічі), м. Олександрія;
- ТОВ «Телерадіокомпанія «Кабельні телевізійні телемережі плюс», м. Олександрія;
- ТОВ ТРК «Кабельні телевізійні мережі», м. Олександрія;
- ТОВ «Телерадіокомпанія «Новий день», м. Кіровоград.

За результатами позапланових перевірок 2 ТРО скасовано санкції «оголошення попередження»:

- ТОВ ТРК «Віакор» м. Кіровоград;
- ТОВ ТРК «Радіо великих доріг» м. Олександрія.

1 ТРО – ПП «Телерадіокомпанія Сабус», м. Кіровоград - оголошено попередження.

Анульовано 2 ліцензії:

- ТОВ ТРК «КАБС», м. Кіровоград;
- КП «Інформаційно-видавниче об'єднання «Сільське життя», смт Добровеличківка.
- Ліцензування інших видів мовлення не відбувалося.

Тенденції у розвитку телерадіоінформаційного простору

- у зв'язку з переходом країни на цифрове наземне ефірне мовлення за умови відключення аналогового сигналу більше як 20% скоротиться глядацька аудиторія Кіровоградської ОДТРК;
- простежується тенденція до зменшення ліцензійних обсягів власного мовлення під час продовження ліцензій місцевих ТРО;
- поширення теле- і радіопрограм за допомогою мережі Інтернет;
- суттєве (критичне) зменшення кількості радіоточок мережі проводового радіо;
- збільшення ресурсу багатоканальних телемереж і кількості програм у складі програмних послуг провайдерів програмної послуги.

Ефірне мовлення

В області розпочалося мовлення на всіх шести станціях цифрового телевізійного наземного мовлення, у т. ч. і місцевих ТРО, які отримали ліцензії Національної ради: Кіровоградська ОДТРК, ТОВ ТРК «КТМ», м. Олександрія, ТОВ ТРК «ТТV», м. Кіровоград. Планові перевірки цих компаній засвідчили, що вони успішно виконали зобов'язання, які брали на себе під час конкурсного відбору.

Враховуючи те, що місцеві телекомпанії здійснюють мовлення лише у 2 із 21 району області, нині вкрай необхідним є продовження розбудови мережі Кіровоградської ОДТРК. Для розповсюдження телевізійних програм в аналоговому форматі КОДТРК нині задіяно 14 телевізійних передавачів, територія покриття – 79 % населення області. Програми обласного радіо можна слухати через проводове радіо, аудиторія якого скоротилася до критичної межі – 29000 діючих радіоточок в області. Через ефір обласні радіопроеграми приймають у Кіровограді, Олександрії, Долинській, Новоукраїнці, Гайвороні, Ульяновці та смт Смолиному.

Територію покриття цифровим сигналом КОДТРК спеціалісти обласного центру оцінюють у 80%, або 52% населення. Це можна було передбачити, адже цифрові станції розміщено лише у шести населених пунктах області. Ситуація може суттєво погіршитись після відключення аналогового телебачення в 2015 році. Вже зараз надходить багато скарг від громадян, які одержали цифрові тюнери, але цифрове телебачення вони не отримують. Керівництво області занепокоєне скороченням глядацької аудиторії КОДТРК після переходу на цифрове наземне телебачення.

Провайдери програмної послуги

У 2012 році на території Кіровоградської області зросла кількість провайдерів програмної послуги, а саме: відповідно до ліцензії Національної ради у м. Кіровограді розпочало діяльність Товариство з обмеженою відповідальністю «Шторм-ТВ», отримала нову ліцензію на надання послуг в обласному центрі ТОВ «ВОЛЯ-КАБЕЛЬ», м. Київ.

У цьому сегменті телевізійного ринку теж відбуваються помітні зміни:

- збільшення кількості ППП, результатом цього є зростання конкуренції на ринку їх послуг;

- розширення пакетів програм (у середньому на 10-30%);

- завершення переходу переважної більшості ТРО на оптоволоконні кабельні мережі.

Усі провайдери ПП області мають ліцензії нового зразка за винятком ПП «САБУС», с. Гірниче, м. Кіровоград (пакет документів знаходиться на розгляді в Національній раді).

Для багатьох провайдерів області стало проблемою виконання Рішення Національної ради від 29 серпня 2012 року «Про затвердження Правил формування програмної послуги в пакетах програм провайдера програмної послуги», оскільки це потребує додаткових матеріальних затрат. Навіть такий потужний оператор, як ТОВ «Воля-Кабель», станом на 10 грудня 2012 року не включив до УПП цифрові канали в Кіровограді.

З 13 провайдерів програмної послуги, які зобов'язані виконувати це рішення, у повному обсязі виконали його 6 ТРО: ТОВ ТРК «Шторм», м. Кіровоград, ТОВ ТРК «Кабельні телевізійні мережі», м. Олександрія; ТОВ ТРК «Кабельні телевізійні мережі плюс», м. Олександрія; ТОВ «ТРК «Радіус», смт Завалля Гайворонського р-ну, ПП ТРК «Компаньон», смт Власівка Світловодського району, ПП «Орбіта-Сервіс», смт Петрове, тобто вже включили цифрові канали (ті, які нині транслюються на території розбудови мережі) до пакетів програм УПП. Решта – або включили не всі наявні в цифрі канали, або здійснюють підготовчу роботу з підключення цифрових каналів.

Проводове радіомовлення

В області триває процес скорочення аудиторії, яка слухає програми НРКУ, ОДТРК та місцевих студій радіомовлення через проводову мережу УР-1. За даними Кіровоградської філії ВАТ «Укртелеком», в області залишилось лише 29 тисяч діючих радіоточок (порівняно з минулим роком – зменшено на 10 000). З 15 ліцензіатів Національної ради половина працює нестабільно, час від часу. Голованівська, Бобринецька, Добровеличківська студії районного радіомовлення зовсім припинили свою діяльність.

2. Оцінка стану дотримання телерадіоорганізаціями умов ліцензій та норм чинного законодавства

Основним інструментом для визначення стану дотримання телерадіоорганізаціями умов ліцензій та норм чинного законодавства є результати планових та позапланових перевірок та моніторингів програмного наповнення.

Відповідно до Плану проведення перевірок на 2012 рік, представник і секретаріат представника здійснили 15 перевірок ліцензіатів, з них 12 планових та 3 позапланових. Перевірки проведено в терміни, визначені

наказами Голови Національної ради та посвідченнями на проведення перевірок. Матеріали перевірок надіслані до Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

Результати перевірок у 2012 р. свідчать, що порівняно з минулим роком, спостерігається стала тенденція до зменшення кількості ознак порушень у роботі телерадіокомпаній та провайдерів програмної послуги.

За результатами позапланової перевірки Приватному підприємству «Телерадіокомпанія «Сабус» оголошено попередження, двом ТРО скасовано санкції «оголошення попередження»: ТОВ ТРК «Віакор» м. Кіровоград, ТОВ ТРК «Радіо великих доріг» м. Олександрія.

Перевірки ТРО Кіровоградської області, здійсненні за 2012 рік

№ з/п	Назва ТРО, № і дата видачі ліцензії	Вид діяльності	Дата	Територія юдження програм	Підстава для перевірки	Інформація про перевірку	Результати перевірки
1	ТОВ «Телерадіокомпанія «Радіо великих доріг», м. Олександрія. НР №1476-м від 12.01.2005р., по 12.01.2019р.	РМ	18.01.2012	м. Олександрія	Позапланова - зняття попередження	Акт №1/Кр/1/П/12 від 18.01.2012р	Рішенням НР № 285 від 22.02.2012 р. – за результатами позапланової перевірки скасовано санкцію «оголошення попередження»
2	ПП «Телерадіокомпанія САБУС», м. Кіровоград, НР № 1725 від 05.07.2004р. до 05.07.2014р.	Провайдер	24 .01.2012	с. Гірниче	Позапланова- виявлені порушення	№2/П/Кр/1/2 від 24.01.2012 р.	Рішенням № 329 від 29.02.12 р. – за результатами позапланової перевірки оголошено попередження
3	Товариство з обмеженою відповідальністю «Телекомпанія Віакор», м. Кіровоград, НР № 0477-п з 18 грудня 2002 р. по 18 грудня 2012 р.	Провайдер	14 .05.2012	м. Кіровоград	210 днів	Акт№ 77/П/Кр/1/12 від 14.05.2012р.;	Рішенням № 971 від 11.07.12, результати планової перевірки взято до відома
4	ТОВ «Телекомпанія Віакор», м. Кіровоград, НР № 0477-п з 18 грудня 2002 р. по 18 грудня	Провайдер	21 .05.2012	м. Кіровоград	Позапланова- зняття попередження	Акт № 3/П/Кр/1/12 від 21.05.2012р.;	Рішенням № 970 від 11.07.12 - скасовано санкцію «оголошення попередження»

	2012 р.						
5	<p>Редакція радіогазети «Надніпрянська зоря» Світловодської районної ради Кіровоградської області, Кіровоградська обл., с. Павлівка НР № 1251-м з 8 червня 2011 р. по 8 червня 2021 р.</p>	РМ	18.06.2012	м. Світловодськ та Світловодський район	Рік діяльності	Акт № 121/П/Кр/1/12 від 18.06.2012 р.	Рішення № 992 від 11.07.12 р. результати планової перевірки взято до відома
6	<p>ПП «Регіональна телерадіокомпанія «Кур'єр», м. Олександрія, НР №0801 від 16.04.2003р.,</p>	РМ	11,12.07.2012	м. Олександрія	210 днів	Акт №43 /П/Кр/2/12 від 12.07.2012 р.	Рішення НР № 1118 від 14.08.2012 - результати планової перевірки взято до відома
7	<p>ТОВ «Телерадіокомпанія «Кабельні телевізійні мережі», м. Олександрія, НР №0835 від 23.04.2003р.</p>	РМ	13.07.2012	м. Олександрія	210 днів	Акт №44 /П/Кр/2/12 від 13.07.2012 р.	Рішення № 1122 від 14.08.2012 р. - результати планової перевірки взято до відома
8	<p>ТОВ «Телерадіоінформаційна компанія «КАБС», м. Кіровоград, ліцензія НР №0403-п від 09.04.2003р.</p>	Провайдер	20.07.2012	м. Кіровоград	210 днів	Акт №45 /П/Кр/2/12 від 20.07.2012 р.	Рішенням № 1081 від 14.08.2012 - анульовано ліцензію
9	<p>ТОВ «Телерадіокомпанія «Кабельні телевізійні мережі», Кіровоградська обл., м. Олександрія, НР № 1424-м з 15 вересня 2011 р. по 15 вересня 2018 р.</p>	ТМ	22-23.11.2012р.	м. Олександрія та прилегли райони	Рік діяльності	Акт №59 /П/Кр/2/12 від 23.11.2012 р.	На розгляді НР
10	<p>Редакція Світловодського міського радіомовлення</p>	РМ	27-28.11.12р.	м. Світловодськ, смт	210 днів	Акт №60 /П/Кр/2/12 від 28.11.2012 р.	На розгляді НР

	Світловодської міської ради, Кіровоградська обл., м. Світловодськ, НР № 0957-м з 4 червня 2003 р. по 4 червня 2013 р.			Власів-ка			
11	Кіровоградська обласна державна телерадіокомпанія, м. Кіровоград, НР № 1386-м з 6 вересня 2011 р. по 6 вересня 2018 р.	ТМ	30.11.2012р.	6 населених пунктів у Кіровоградській області	Рік діяльності	Акт №103 /ПС/Кр/2/12 від 30.12. 2012 р.	На розгляді НР
12	ТОВ «Телерадіокомпанія ТТВ», м. Кіровоград НР № 1473-м з 3 жовтня 2011 р. по 3 жовтня 2018 р.	ТМ	14.12.2012 р.	м. Кіровоград та прилеглі райони	Рік діяльності		На розгляді НР
13	ПП «Телерадіокомпанія «Стек», м. Кіровоград, НР № 0394-п з 2 липня 2003 р. по 2 липня 2013 р.	Провайдер	17.12.2012 р.	м. Кіровоград та прилеглі райони	210 днів		На розгляді НР
14	ТОВ «Телерадіокомпанія «Контакт – ЛТД», Кіровоградська обл., м. Олександрія, НР № 0196-м з 9 липня 2003 р. по 9 липня 2013 р.	ТМ	19.12.2012 р.	м. Олександрія	210 днів		На розгляді НР
15	ТОВ «Телерадіокомпанія «Контакт – ЛТД», Кіровоградська обл., м. Олександрія, НР № 0290-п з 9 липня 2003 р.	Провайдер	20.12.2012 р.	м. Олександрія	210 днів		На розгляді НР

Нагляд за дотриманням ТРО визначеного законодавством порядку мовлення під час виборчого процесу з виборів народних депутатів в 2012 році

Відповідно до ст. 13 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» представник Національної ради здійснювала нагляд за дотриманням ліцензіатами визначеного законодавством порядку мовлення під час проведення виборчої кампанії.

Перед початком виборчого процесу представник провела роз'яснювальну роботу серед керівників ТРО та керівників рекламних служб ТРО стосовно практики застосування Закону України «Про вибори народних депутатів України» та порядку використання ЗМІ під час виборчої агітації.

За результатами моніторингів ТРО під час виборчої кампанії порушень виборчого законодавства виявлено не було.

Адміністративних позовів оскарження дій чи бездіяльності телерадіоорганізацій, вчинених під час виборчого процесу з виборів народних депутатів у 2012 році та порушення порядку проведення передвиборчої агітації до Кіровоградського окружного адміністративного суду не надходило.

- моніторинг програмного наповнення телерадіоорганізацій

Усього протягом 2012 року представником та секретаріатом представника здійснено 84 моніторинги програмного наповнення телерадіоорганізацій, із них: 29 моніторингів радіомовників, 25 моніторингів телемовників, 30 моніторингів провайдерів програмної послуги. Здійснено 4 моніторинги мережевих мовників та 4 моніторинги ТРО, які знаходяться на території відповідальності, але зареєстровані в інших областях. Моніторингом було охоплено 86% компаній області.

За напрямками:

5 тематичних:

- на дотримання законодавства про захист суспільної моралі - 2;
- виконання умов ліцензії щодо частки дитячих програм і передач - 2,
- рекламного законодавства України - 1.

50 поточних моніторингів:

а) моніторинги щодо здійсненню системного нагляду за діяльністю ТРО - 24,

б) моніторингів - ТРО, які подали документи на ліцензування, інформація на засідання Національної ради – 26.

- моніторинги, що передували плановим перевіркам ТРО - 12;
- моніторинги, що передували позаплановим перевіркам ТРО - 3;
- моніторинги у Дні трауру (скорботи, жалоби) - 4;
- моніторинги щодо нагляду за дотриманням ТРО визначеного законодавством порядку мовлення під час проведення виборчої кампанії - 8

- на виконання окремих доручень керівництва Національної ради – 2.

За результатами здійснених моніторингів представником Національної ради в Кіровоградській області направлено 18 повідомлень про виявлені ознаки порушень законодавства та/або ліцензійних вимог і умов ліцензії з метою їх усунення.

Найтипівішими ознаками порушень в діяльності телерадіоорганізацій, зафіксованими під час здійснення моніторингів, були:

- недотримання умов ліцензії щодо виконання окремих пунктів програмної концепції (7 телерадіоорганізацій);
- недотримання норм рекламного законодавства (2 телерадіоорганізації);
- недостатні обсяги програм власного або вітчизняного виробництва (1 телерадіоорганізації).

- аналіз результатів моніторингів мовлення за основними показниками:

Результати моніторингів свідчать про позитивну динаміку щодо зменшення кількості ознак порушень у роботі ТРО та провайдерів програмної послуги Кіровоградської області, що позначилося у відповідному зменшенні кількості виявлених порушень та відсутності санкцій Національної ради, вжитих до них.

- частка вітчизняного продукту в програмах (передачах)

– частка вітчизняного продукту в програмах і передачах телерадіоорганізацій становить в середньому 72, 5 % в т. ч. : телебачення - 75 %; радіомовлення - 70 %.

Щодо частки музичних творів вітчизняних авторів чи виконавців у радіоефірі місцевих радіомовників, вона залишається стабільною протягом останніх 3 років і становить в середньому 55- 60 %. Для проводового радіо частка вітчизняного продукту - 100%.

- використання української мови

Частка ведення передач державною мовою в ефірі ТРО області: 95 %.

Телебачення - 96 %; радіомовлення - 94 %.

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про засади державної мовної політики» переоформила ліцензію лише 1 ТРО області –ТОВ ТРК «Радіо великих доріг», м. Олександрія.

- рекламна діяльність і спонсорство

Протягом останніх років простежується тенденція до зменшення порушень законодавства про рекламу і спонсорство. За 2012 рік зафіксовано лише 2 випадки порушення рекламного законодавства в діяльності 2 ТРО. Виявлені порушення є незначними, керівники ТРО оперативно реагували на повідомлення представника і оперативно виправляли ці порушення, про що свідчать результати повторних моніторингів.

Аналіз результатів моніторингів щодо дотримання ТРО вимог законодавства про рекламу та спонсорство свідчить, що обсяг реклами не перевищує передбаченого законодавством, при рекламуванні лікарських засобів ТРО дотримуються нових змін до Закону України «Про рекламу», повністю відсутня реклама тютюнових виробів, алкоголю.

- дотримання ліцензійних умов

ТРО області найчастіше допускають недотримання умов ліцензій щодо виконання програмної концепції мовлення в частині жанрового розподілу програм.

Розбіжності ліцензійних і фактичних показників програмної концепції мовлення були не суттєвими, більшість ліцензіатів виправили порушення і працюють, дотримуючись ліцензійних зобов'язань.

Для провайдерів програмної послуги найхарактернішим порушенням протягом року було перевищення максимальної кількості програм програмної послуги (ч. 4, 5 ст. 42 Закону України "Про телебачення і радіомовлення"). Представник приділяла велику увагу питанню приведення діяльності провайдерів програмної послуги у відповідність до законодавства України. Було направлено 12 листів-повідомлень про дотримання умов ліцензії та включення до програмної послуги неадаптованих каналів.

Представник постійно відслідковує рішення Національної ради щодо поповнення списку адаптованих програм іноземних мовників та інформує про них провайдерів програмної послуги.

- стан дитячого мовлення

з 27 телерадіокомпаній (мовників) Кіровоградської області лише в 16 ліцензіях передбачені дитячі програми, загальний обсяг, відведений на дитячі програми становить 9 год. 42 хв., що складає менше 9 % від загального обсягу мовлення. У період з травня 2012 р. по листопад 2012 р., не було зафіксовано тенденції до збільшення, чи зменшення обсягів передач та програм, розрахованих на дитячу аудиторію.

Всі ТРО дотримуються ліцензійних вимог щодо обсягів дитячих програм.

Спеціалізовані форматні програми для дітей, про дітей і створені разом з дітьми виготовляє 2 ТРО області: Кіровоградська ОДТРК, м. Кіровоград і ТОВ ТРК «Кабельні телевізійні мережі» м. Олександрія. Програми решти ТРО області, розраховані на дитячу аудиторію - це аудіовізуальні твори (дитячі пісні, анімаційні фільми), телевізійні програми, які створені дорослими для дітей. Участь місцевих ТРО у них невелика. Зазвичай це – спеціальні статичні заставки, або короткий анонс ведучого.

Періодичність трансляції дитячих програм в ефірі місцевих телерадіокомпаній відбувається на постійній основі, в чітко визначений сіткою мовлення та програмою передач час.

**Таблиця № 1 . Показники дотримання ліцензійних умов у частині
«дитяче мовлення»**

Кількість телерадіоорганізацій	Кількість ліцензій, у яких передбачено дитяче мовлення	«Дитяче мовлення» за ліцензіями Національної ради (у часі – г./хв. мовлення)	«Дитяче мовлення» фактично (у часі – г./хв. мовлення)
27 (мовників)	16 (в т.ч. - 2 ТРО по 3 ліцензії)	9 год.42 хв.	9 год. 53 хв.

Телерадіокомпанії дотримуються рішення Національної ради №117 від 08.02.2012 про запровадження Системи візуальних позначок з індексом кіновідеопродукції залежно від аудиторії, на яку вона розрахована. Позначки відповідають стандартам, прийнятим Національною радою.

Кіно- та відеопродукцію, фільми еротичного та сексуального характеру, щодо яких встановлено певні обмеження глядацької аудиторії місцеві мовники не транслюють.

Відповідно до результатів вибіркового моніторингу, які постійно проводяться у дні трауру та дні пам'яті, теле- та радіомовний продукт відповідає вимогам Правил ведення мовлення на теле- і радіоканалах у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті, затвердженими Національною радою рішенням № 116 від 08.02.2012 р. Ліцензіатами вносяться відповідні зміни до програмного наповнення теле- та радіоефірів.

Під час моніторингу і перевірок не було зафіксовано фактів порушення законодавства у сфері захисту суспільної моралі та законодавства України у сфері кінематографії, а також порушення правил мовлення у дні трауру (скорботи, жалоби) та дні пам'яті.

Розпорядженням голови Кіровоградської обласної державної адміністрації створено обласну комісію з питань захисту суспільної моралі. До складу якої входить і представник Національної ради в Кіровоградській області Л. Бакаленко. За ініціативою представника до плану роботи цієї комісії внесено проведення круглих столів з питань дотримання норм суспільної моралі на телебаченні і радіомовленні та стану дитячого мовлення у місцевих ТРО.

Таблиця 2. Показники дотримання норм суспільної моралі

Кількість телерадіоорганізацій	Встановлені факти невиконання рішення Національної ради від 08.02.2012 № 116	Встановлені факти невиконання рішення Національної ради від 08.02.2012 № 117
27	відсутні	відсутні

3. Статистика та заходи щодо надісланих до Національної ради подань про факти порушень законодавства у галузі телерадіомовлення та повідомлень ліцензіатам про порушення ними законодавства, ліцензійних умов

**Статистика
здійснених моніторингів за 2012 р.**

Область (регіон)	Кількість ТРО, моніторинг мовлення яких здійснено				Кількість ТРО, у яких зафіксовано ознаки порушення				Кількість ТРО, до яких направлено приписи за результатами моніторингів	Кількість ТРО, за результатами моніторингу яких ініційовано призначення позапланових перевірок
	всього	Радіомовники	Телемовники	Провайдери програмної послуги	всього	Радіомовники	Телемовники	Провайдери програмної послуги		
Кіровоградська	84	29	25	30	20	7	6	7	18	1

4. Висновки

Протягом звітної періоду представник виконувала свої обов'язки відповідно до «Положення про представника Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення», рішень Національної ради та особистого Плану роботи на 2012 рік.

Серед пріоритетних напрямків роботи представника:

- виконання рішень Національної ради та розпоряджень керівництва;
- аналіз стану телерадіоінформаційного простору Кіровоградської області з метою сприяння створенню умов для переходу від аналогового на цифрове телерадіомовлення як одного з першочергових завдань у регіоні;
- сприяння переходу на цифрове телерадіомовлення задля подальшого розвитку телерадіоінформаційного простору Кіровоградської області;
- забезпечення участі місцевих телерадіокомпаній у професійних конкурсах та фестивалях;
- підготовка аналітичної, статистичної та звітної інформації щодо суб'єктів телерадіомовлення області;
- ведення відповідної документації та відправлення кореспонденції до Національної ради;
- надання методичної та консультативної допомоги щодо підготовки пакету документів до ліцензування та переоформлення ліцензій (здійснення електронної розсилки директорам телерадіокомпаній

- рішень Національної ради, що стосуються діяльності місцевих компаній);
- здійснення заходів щодо виявлення та припинення безліцензійної діяльності телерадіоорганізацій;
  - участь у заходах культурного та просвітницького характеру, пов'язаних із розвитком телерадіопростору регіону, співробітництво з місцевими органами влади, а також місцевими вищими навчальними закладами;
  - систематична робота зі скаргами телеглядачів, радіослухачів та абонентів провайдерів програмної послуги з подальшим контролем щодо їх усунення.

На кожне засідання Національної ради представник Національної ради надавала інформацію про сучасний стан мовлення ТРО, справи яких розглядались відповідно до порядку денного. Також надавалась вичерпна інформація про результати моніторингів компаній, які подали заяви про продовження строку дії ліцензії.

Статистичні дані:

1.	Надано ліцензіатам повідомлень про порушення ними законодавства	18
2.	Надіслано до Національної ради службових записок (в т.ч. про факти порушень законодавства та умов ліцензій)	103
3.	Здійснено планових перевірок	12
4.	Здійснено позапланових перевірок	3
5.	Проведено нарад – семінарів	3
6.	Виступи у радіо- та телевізійному ефірі, на сторінках друкованих ЗМІ	9

Виступи в теле- та радіо програмах (статті в газетах) представника Національної ради в Кіровоградській області Бакаленко Л. Я. за 2012 рік

№	ТРО	Назва передачі, тема виступу	Дата виступу
1.	Кіровоградська ОДТРК, радіо «Скіфія –Центр»	програма «Аспект» – тема «Впровадження цифрового мовлення»	17 січня 2012 р.
2.	Кіровоградська ОДТРК, радіо «Скіфія –Центр»	програма «Майдан», тема «Проводове радіомовлення в області»	15 лютого 2012 р.
3.	Кіровоградська ОДТРК, радіо «Скіфія –Центр»	прямий ефір в програмі «Аспект» – тема «Впровадження цифрового мовлення в області та стан проводового мовлення»	22 лютого 2012 р.
4.	Кіровоградська ОДТРК, 37 ТВК	програма «Ранкова кава» - «Впровадження цифрового мовлення в області»	1 березня 2012 р.
5.	Кіровоградська ОДТРК, 37 ТВК	програма «Ми» тема: дотримання ЗУ «Про	21 березня 2012 р.

		захист суспільної моралі» в ретрансльованих програмах ППП	
6.	Кіровоградська ОДТРК, 37 ТВК	програма «Ми» - «роз'яснення для телеглядачів процесу впровадженню цифрового мовлення в області»	9 квітня 2012 р.
7.	Газета «Народне слово»	стаття «Що готує нам «цифра»	4 травня 2012 р.
8.	Кіровоградська ОДТРК, 37 ТВК	програма «Спеціальний репортаж»	11 липня 2012 р.
9.	Газета «Новини Кіровоградщини»	стаття «Аналогового телебачення незабаром не буде»	19 листопада 2012 р.

Глибшому розумінню процесу розвитку нових медіа сприяла участь представника в міжнародному семінарі-консультації «Регуляторні підходи до нових конвергентних аудіовізуальних ЗМІ: міжнародний досвід», який проходив 9 листопада в Одесі.

Представник співпрацює з Кіровоградською ОДА та обласною радою, з філією Концерну РРТ, територіальним відділенням Антимонопольного комітету, райдержадміністраціями, органами місцевого самоврядування, правоохоронними органами.

Представник Національної ради долучається до всіх заходів щодо розбудови інформаційного простору регіону, які проводила обласна державна адміністрація та обласна рада. Протягом року брала участь у робочих нарадах щодо розбудови радіомережі Кіровоградської обласної телерадіокомпанії.

Впливовим інструментом для ефективного виконання повноважень представника є публікації в друкованих ЗМІ та виступи на телебаченні і радіо, присвячені проблемам та тенденціям розвитку телерадіопростору регіону, питанням впровадження цифрового мовлення, проблемам суспільної моралі, підготовки журналістських кадрів.

Системна робота та скоординовані дії представника Національної ради і працівника секретаріату дають змогу втримати в полі зору практично всі ТРО області. Оскільки 75% ТРО знаходяться за межами обласного центру для більш ефективного нагляду за дотриманням чинного законодавства і збалансованого проведення моніторингів програмного наповнення телерадіомовників необхідне поліпшення матеріально-технічної бази та кошти на відрядження.

**Представник Національної ради
в Кіровоградській області**

Л. Бакаленко

